

Täysistunto

Keskiviikko 23.11.2022 klo 14.02—22.34

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 297/2022 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Avaan keskustelun. Ministeri Lintilä, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.33 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annettua lakia sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annettua lakia eli niin sanottua kestävyyslakia.

Esityksen mukaan biopolttoöljyn jakeluvolvoitetta nostettaisiin vuodesta 2026 alkaen siten, että vuonna 2030 jakeluvolvoite olisi 30 prosenttia. Suomessa on jo tällä hetkellä korkeatasoista osaamista sekä raaka-aineita biopolttoaineiden tuotantoon. Biopolttoöljyn käytön lisääminen vähentää päästöjä ja luo markkinoille kannustimia kotimaisen uusiutuvan raaka-aineen tuotantoon. Jakeluvolvoitteen nostamisesta on linjattu keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma KAISUssa sekä kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa.

Biopolttoöljyn jakeluvolvoite on yksi monista sääntelykeinosta, jonka avulla pyritään vähentämään Suomen taakanjakosektorin päästöjä. Biopolttoöljyn jakeluvolvoitteen tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Biopolttoöljyn jakeluvolvoitetta sovelletaan jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittaman kevyen polttoöljyn määrä on yli miljoona litraa. Lakia on sovellettu vuodesta 2021 alkaen, ja sen noudattamista valvoo Energiavirasto.

Vuonna 2020 kevyen polttoöljyn kokonaiskulutus oli Tilastokeskuksen mukaan 1,53 miljoonaa tonnia. Kevyen polttoöljyn kokonaiskulutuksesta 45 prosenttia käytettiin työkoneissa, 26 rakennusten lämmityksessä ja 29 muussa käytössä. Työkoneiden suhteellinen osuus kevyen polttoöljyn käytöstä on kasvanut, kun öljyn käyttö rakennusten lämmityksessä on vähentynyt. Korotuksen arvioidaan vähentävän taakanjakosektorin päästöjä noin 430 000 hiilidioksiditonin verran. Myös uusiutuvan energian osuus kasvaisi hieman.

Lakiesitykseen liittyy valtioneuvoston lausuma, jonka mukaan valtioneuvoston tarkoituksena on varata vuosien 2024—2027 julkisen talouden suunnitelmaan 50 miljoonan eu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

ron pysyvä määräraha biopolttoöljyn jakeluvuoroituksen korottamisesta aiheutuvien maatalojen kustannusten kompensointia varten.

Arvoisa puhemies! Tässä yhteydessä ehdotetaan muutettavaksi myös biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annettua lakia eli niin sanottua kestävyyslakia. Kyseessä on varsin tekninen muutos. Lakiin lisättäisiin viittaus sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin. Esityksen tavoitteena on korjata kestävyyslain sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain välillä vallitseva epä johdonmukaisuus.

Biokaasu liikennekäytössä säädettiin valmisteveron alaiseksi polttoaineeksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteveroa koskevalla muutoksella vuoden 22 alussa. Kestäväksi osoitettu lämmityksessä, työ koneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettävä biokaasu säilyi tuolloin edelleen verottomana. Eduskunta on kuitenkin tässä kuussa hyväksynyt lämmitys- ja työ konebiokaasun verotukseen liittyvän lakimuutoksen, jonka mukaan myös kestävästä lämmitys- ja työ konebiokaasusta kannettaisiin jatkossa valmistevero. Jotta tämä biokaasu voitaisiin katsoa kestäväksi ja siten alemmalla verotasolla verotettavaksi, on biokaasun täytettävä kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit. Kestävyyden osoittamiseksi toimija tarvitsee Energiaviraston hyväksymän kestävyysjärjestelmän.

Kestävyyslakiin ei ole sisällytetty viittauksia sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin. Puuttuvan viittauksen vuoksi sähköverolain mukaiset verovelvolliset eivät täytä kestävyyslain mukaista toiminnanharjoittajan määritelmää eivätkä siten ole oikeutettuja kestävyysjärjestelmän hakemiseen. Kestävyyslain ja sähköverolain keskinäisestä epä johdonmukaisuudesta johtuen lämmitys- ja työ konebiokaasun kestävyys osoittaminen ei käytännössä ole mahdollista. Sääntelyn epä johdonmukaisuuden takia kestävyyslakia on tarpeen muuttaa.

Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan keuhällä 2023.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Soinikoski, olkaa hyvä.

17.39 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa puhemies! Paras lääke ilmastokriisiä vastaan on toiminta. Ilmastotoimet luovat toivoa siitä, että ilmastomuutosta pystytään hillitsemään ja jälkipolville turvataan oikeus terveempään planeettaan. Suomen tavoitteena on olla hiili-neutraali vuoteen 2035 mennessä. Keskeinen osa tavoitteen saavuttamista on pitää kiinni kansainvälisistä ja kansallisista sopimuksista päästöjen vähentämiseksi. Yksi tällainen sopimus on EU:n taakanjakoasetus, jolla edistetään Pariisin ilmastopömuksen tavoitteiden saavuttamista. Asetuksen mukaan Suomen on vähennettävä päästöjä vähintään 39 prosenttia vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Velvoite koskee päästökaupan ulkopuolisia aloja, kuten liikennettä, maataloutta, rakennuskohtaista lämmitystä, jätehuoltoa ja työ koneita. Nyt taakanjakoasetusta toteutetaan, kun tässä esityksessä biopolttoöljyn jakeluvuoroitetta nostetaan vuodesta 2026 alkaen siten, että vuonna 2030 jakeluvuoroite olisi 30 prosenttia. On tärkeää, että pidämme kiinni yhteisistä sopimuksista. Ilman niitä ei ilmastokriisiä saada hillittyä. Suomen on omalla toiminnallaan näytettävä esimerkkiä, jotta kansainvälisistä ilmastopömuksista ei tule kuolleita kirjaimia vaan ne johtavat aidosti kohti puhtaampaa tulevaisuutta. Jokaisen valtion tulee hoitaa oma osuutensa.

Arvoisa puhemies! Ilmastotoimet eivät saa lisätä sosiaalista eriarvoisuutta tai luoda uutta luokkajakoa. Siksi on ensisijaisen tärkeää, että sosiaalinen ulottuvuus on aina vahvasti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

läsnä ilmastotoimista päätettäessä. Tällä hallituskaudella on luotu merkittäviä instrumentteja, joilla on tuettu kansalaisten mahdollisuuksia siirtyä pois öljylämmityksestä ei-fossiliin lämmitysmuotoihin. Tänä vuonna hallitus on myöntänyt jo 68 miljoonaa euroa tukea ja avustuksia öljylämmityksestä luopumiseen. Lisäksi öljylämmityksestä luopumiseen on mahdollista saada korotettua kotitalousvähennystä vuoteen 2027 asti.

Kiitos hallituksen myöntämien tukien, öljyriippuvaisten kotien määrä on tasaisesti vähentynyt. Suomessa on kuitenkin edelleen noin 130 000 öljylämmitteistä omakotitaloa. Näissä asuvista noin 40 prosenttia on yli 70-vuotiaita eläkeläisiä, ja heidän keskieläkkeensä on alle 1 800 euroa kuukaudessa. Ilmastotoimien hyväksyttävyyden kannalta on erittäin tärkeää, että emme unohda yhtään ihmisryhmää. Vihreät ovat ehdottaneet energiarahaa, joka kompensoisi energian ja liikkumisen kasvavia kustannuksia pienituloisille. Tämä voitaisiin rahoittaa energian arvonlisäveroista, joiden tuotot ovat kasvaneet energian hinnan noustua.

Ratkaisuja ilmastokriisiin on haettava, mutta ne eivät saa aiheuttaa uutta köyhyyden muotoa. Siksi meidän on pohdittava avoimesti kaikkia erilaisia tuki- ja avustusmuotoja, joilla eriarvoisuuden lisääntymistä voidaan ehkäistä, samaan aikaan, kun valitsemme tehokkaita ilmastotoimia käyttööme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

17.42 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu herra puhemies! Kiitoksia ministeri Lintilälle asian esittelystä.

Tosiaan esityksen mukaanhan biopolttoöljyn — siis biopolttoöljy on hyvä asia — jakeluvelvoitetta nostettaisiin vuodesta 2026 alkaen siten, että vuonna 30 jakeluvelvoite olisi 30 prosenttia. Niin, tosiaan vuonna 2026. Olen nyt saanut kansalaispalautetta, että onko nyt niin, että jo ensi vuonna taas jakeluvelvoite nousee ja tämän johdosta sitten tuolla mittareilla polttoöljyn, polttoaineitten hinnat nousevat.

No, siitä täytyy, puhemies, olla kyllä tyytyväinen, että viimeisten parin viikon aikanaan polttoöljyn hinta on laskenut yli 20 senttiä, ja tämä on ihan hyvä kehityssuunta. Ja olen siitä tyytyväinen, että jakeluvelvoitettahan tiputettiin 7,5 prosentilla tänä vuonna, ja onneksi tämä jatkuu myös ensi vuonna. Olisin halunnut kysyä ministeri Lintilältä, että onhan nyt niin, kun aika paljon tulee nytten kansalaispalautetta — en tiedä, mikä taho on tämmöistä tietoa levittänyt — että jakeluvelvoite olisi ensi vuonna nousemassa. Mutta tähän ei pidä paikkaansa, joten olisin halunnut siitä vielä ministeri Lintilältä vakuutuksen, että jakeluvelvoite ei nouse ensi vuonna. Tämän lakiesityksen mukaisesti vuodesta 2026 biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta nostettaisiin.

Puhemies! Tässä on käyty keskustelua myös biokaasusta. Biokaasu on todella arvokas lisä meidän polttoainepalettiimme, ja tulevaisuudessa toivonkin, että myös maatiloilla huoltovarmuus ja omavaraisuus on biokaasun osalta mahdollisimman laaja, että sitten jatkossa maatilojen traktoritkin tankataan itse tuotetulla biokaasulla.

Mutta mitä tulee vielä tähän lakiesitykseen, niin onneksi tänne valtioneuvosto on kuitenkin lausuman kirjannut, että jos tämä laki menee lävitse ja 2026 biopolttoaineitten osalta jakeluvelvoite nousee, niin sinne on kirjattu nyt se 50 miljoonan euron pysyvä määräraha tähän biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen korottamisesta aiheutuneisiin maatilojen kustannuksiin kompensointia varten. Tämä on tärkeä lausuma ja kirjaus, koska jo tällä hetkellä maatilat ovat todella tiukassa taloudellisessa tilanteessa ja ahdingossa. Mitään lisäkorotuksia

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

polttoaineitten hintoihin ei voi enää tulla tulevien vuosien aikana — kun tällöinen kriisiaika maailmassa jyllää — että meidän maatilat, meidän viljelijät pysyvät jatkossa pystyssä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kankaanniemi, olkaa hyvä.

17.45 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Hallituksen esitys tarkoittaa sitä, että biopolttoöljyn ja muiden biopolttoaineiden käyttöä edistettäisiin siten, että jakeluvélvoite nostettaisiin vuodesta 2026 alkaen siten, että vuonna 2030 jakeluvélvoite olisi 30 prosenttia. Tavoite on sinänsä periaatteessa asianmukainen, mutta on selvää, että se nostaa muutoinkin korkeaa polttoaineiden hintaa.

Aikataulu, johon hallitus pyrkii, on aivan liian tiukka. Näin sidotaan seuraavia hallituksia tähän mahdottomaan avustusjärjestelmään, joka meille on nyt jo syntynyt tämän hallituskauden aikana. Käsittelimme viime viikolla asunto- ja ympäristöjaostossa mietintöluonnosta, ja 11 sivun luonnoksessa oli kymmeniä kertoja mainittu ”avustus”-sana, eli meillä on täällä ympäristöministeriön puolella aivan hirvittävä avustusmekanismi ja -järjestelmä ja virkakoneisto, ja tällaisilla päätöksillä sitä vain lisätään.

Arvoisa puhemies! Meidän on muistettava, että EU:n hiilineutraalisuustavoitevuosi on 2050 ja Ruotsin 2040, meillä 2035. Miksi me annamme kilpailijamaille tällaisen vahvan etumatkan? Millä perusteella emme voisi edetä rinnan Ruotsin kanssa? Ruotsilla on samat EU- ja muut sitoumukset kuin meillä. Miksi me otamme turhaa taloudellista taakkaa kotitalouksille, yrityksille ja erityisesti maataloille, niin kuin tässä edellä kuulumme, kun olemme nyt jo kuitenkin yksi teollistuneiden maiden puhtaimmista ilmastopolitiikassa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Eestilä, olkaa hyvä.

17.47 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Aina kun näitä sekoitevelvollisuuksia nostetaan, niin aina pitäisi olla tarkka analyysi siitä, kenellä ne meinataan maksattaa. Meidän tiedämme, kuten edustaja Kankaanniemi äsken täällä puheenvuorossaan nosti esille, että on olemassa diesel-Suomi — sehän suurin piirtein menee Jyväskylästä tuonne pohjoiseen päin. Kyllä minun mielestäni, kun näitä tulee, aina silloin tällöin tippuu ja me kaikki ymmärretään tämä vihreä siirtymä ja ilmastotavoitteet ja taakanjakosektorin koko ajan kovenevat vaatimukset maataloudelle, liikenteelle ja rakennusten erillislämmitykselle, niin kansanedustajilla pitäisi olla käytössä joku kumulatiivinen vaikutusarvio, miten nämä vaikuttavat eri alueilla. Me aika tarkkaan tiedetään, minkälaiset olosuhteet ja pitkät etäisyydet on Itä- ja Pohjois-Suomessa ja toki muuallakin, ja on kyllä aika huolestuttavaa, jos koko ajan vaivihkaa asumisen ja liikkumisen kustannukset nousevat. Kyllä ainakin itse olen tosi huolissani siitä, miten ihmiset sitten selviävät näistä nousevista laskuista.

Ja täytyyhän sekin nyt tässä yhteydessä nostaa esille, että kun käyn itsekin dieselautoja — niitä taitaa olla kaksikin tällä hetkellä perheessä — tankkaamassa ja kyllä dieselin hinta on aika lailla koko ajan korkeampi kuin bensiinin, niin minkä takia käyttövoimaveroa sitten pidetään yllä eikä edes puhuta siitä, että se poistetaan? Se perustehan oli juuri se, että koska diesel on halvempaa, niin sitten pitää dieselautoilijoitten ja muiden kuin bensiinikäyttöisten autojen maksaa tämä käyttövoimavero. Kun peruste on pudonnut pois, niin luulisi, että joku ottaa hallituksessa käsittelyyn sen, ainakin pohtii, pitäisikö tämä poistaa. Sen ym-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

määrän, että dieselin ja bensiinin valmistevero on erilainen, ja jos nyt oikein muistan, niin dieselin valmistevero on 17 senttiä pienempi kuin bensiinillä, mutta minä luulen, että kansalaisia ei yhtään kiinnostaa meidän verojärjestelmä ja se, minkä komponentin ansiosta tämä pumppuhinta on kalliimpaa, ja joutuu vielä maksamaan nämä käyttövoimaverot.

Eli ottaisin senkin kyllä — ja toivon, että ministeriö ottaa — tarkasteluun, mutta ennen kaikkea sen, että meille tuodaan vaikutusarviot siitä, mihin kansanosaan tämä osuu ja millä tavalla se pystytään kompensoimaan. Minä en usko, että me voimme tulonsiirroilla kompensoida, koska se välttämättä ja väistämättä menee palveluihin ja yritysten toimintaedellytyksiin ja kilpailukykyyn. Ja kun kuuntelee Suomen teollisuutta, esimerkiksi metsäteollisuutta, niin kyllä siellä ehkä kaikkein vahvimmin nousee esille se, että Suomen logistikkakulut ovat liian isot, ja jos ne koko ajan nousevat kilpailijamaihin nähden, niin sillä saatetaan olla merkitystä pitkän päälle teollisuuden sijaintiin ja investointeihin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

17.50 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tämän esityksen mukaan biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta nostettaisiin vuodesta 2026 alkaen siten, että vuonna 2030 jakeluvelvoite olisi 30 prosenttia. Edustaja Kettunen, ansiokkaassa puheenvuorossanne nostitte esiin ne asiat, joita itsekkin tässä puheenvuorossa haluaisin korostaa. On tärkeää, että maataloudessa työskenteleviä kuullaan ja myös kansalaisilta tulleet viestit otetaan vakavasti. Myös itse olen saanut niitä kysymyksiä, viestejä siitä, käykö niin, että raaka-aineiden niukuus nostaa biopolttoöljyn markkinahintoja, ja mikä ylipäänsäkin on bensiinillä ja öljyllä hintakehitys. Ja uusimmat kysymykset tulivat tänä aamuna liittyen sähköautojen lataamiseen, jonka myös haluan tässä nostaa esille, kun tässä kuitenkin puhumme liikkumisesta. Eli ihmiset ovat huomanneet, että nyt kun he ovat sähköautoja ostaneet, niin se sähköauton lataaminen maksaa saman verran kuin kävisi tankilla tankkaamassa bensiinillä sen auton, eli kyllähän se sähköautoilukin kalliiksi tulee.

Mutta, arvoisa puhemies, haluaisin nostaa täältä lausuntopalautteista esille Suomen Yrittäjien huomion. Eli Suomen Yrittäjät ry katsoi, että tämän lainsäädännön vaikutusarvioinnissa olisi pitänyt huomioida myös maarakennus- ja metsäkoneyritykset, joille polttoöljy on hyvin merkittävä kustannuserä. Kysyisinkin teiltä, arvoisa ministeri: Mitenkä nämä lausuntopalautteet on huomioitu? Maataloutta edustavat ja heidän huolensa on täällä ainakin puheenvuoroissa jo nostettu esille, ja heistä toki itsekkin kannan huolta, mutta entä sitten muut, kuten maarakennus- ja metsäkoneyritykset, millä tavalla lakiesitys vastaa heille?

Olisi toki toivottavaa, että hinnat tulisivat alaspäin, eivät suinkaan ylöspäin, koska kyllä se niin on, että tavallisilta ihmisiltä loppuvat rahat. Ja täällä keskustelussa nostettiin esille myös henkilöt, joilla on edelleen öljylämmitteisiä asuntoja, heidän tilanteensa tässä muuttuvassa maailmassa ja energiakriisissä ja näissä uudistuksissa, mitä odotetaan ihmisten tekävän: siirrytään joko maalämpöön tai muihin lämmitysmuotoihin. Tuetaan ja ymmärretään myös heitä, jotka asuvat näissä vanhoissa taloissa, koska siellä yleensä on ikääntyneitä ihmisiä. He tarvitsevat ohjausta ja neuvontaa ja myös sen, että joku vastaa puhelimeen, että ei ainoastaan sähköpostilla eikä netin kautta voi näitä asioita hoitaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Tämän asian käsittelyyn on varattu 30 minuuttia, ja nyt se on kulumassa umpeen. Kahdeksan minuuttia on aikaa siihen,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

kun ministeri käyttää puheenvuoron, ja neljä puheenvuoroa, niin että ottakaa se huomioon, jos on mahdollista, omissa puheenvuoroissanne. — Edustaja Marttinen.

17.53 Matias Marttinen kok: Herra puhemies! Otetaan huomioon. — Tässä kollegat ovat jo nostaneet esille aika monta asiaa, joita itsekin tätä esitystä lukiessani pohdin. Ja, arvoisa ministeri, kysymys näihin vaikutusarviointeihin liittyen, koska tietysti olemme laajasti huolissamme suomalaisen maatalouden, alkutuotannon, tilanteesta. Täällä on kyllä tuotu esille se, että tämä esitys vuoteen 2030 mennessä nostaa noin 1 100 eurolla vuodessa näitä maatilojen keskimääräisiä kustannuksia, mutta aivan kuten edustaja Juvonen täällä toi esille ja mitä itsekin ihmettelin: Kun kuitenkin tämä kiristys kohdistuu myös työkoneisiin elikkä nimenomaan sinne maanrakennussektorin toimintaan ja muuta, niin miten voi olla mahdollista, että esityksessä ei ole siis arvioitu näitä kustannuksia, jotka tulevat siis yritysten niskaan maksettaviksi? Mistä tämä johtuu, että tätä arviointia ei näiden osalta ole tehty?

Herra puhemies! Totean loppuun, että kyllä nyt kieltämättä tässä tämä hallituksen toiminta on ollut hieman tällaista, sanotaan vaihtelevaa, vähän sen mukaan, mistä nyt tuuli sattuu tulemaan. Toisaalta on puhuttu paljon näistä tukitoimista, ja taas sitten vastaavasti on menty toiseen suuntaan. Ja kun yritystoiminnasta puhutaan, niin nostan vain lyhyesti — ja tulee pöytäkirjaan todettua myös — että vielä keväällä ministeri Saarikko puhui hyvin vahvasti kuljetusalan tukemisen puolesta ja ammattidieselistä ja vastasi kirjalliseen kysymykseeni, että tänä syksynä tämä esitys tuotaisiin eduskunnan käsittelyyn. Nyt näyttää siltä, että se esitys ei ole tulossa eduskunnan käsittelyyn ja että hallitus on sen hautaamassa, joten tästä kyllä pyyhkeet hallitukselle sen osalta, että erittäin tarpeellinen, kuljetusalan kustannuksia ja koko elinkeinoelämän kustannuksia helpottava esitys on nyt jäämässä antamatta ja se jää sitten seuraavan hallituksen kontolle — valitettavasti näin, koska uskoisin, että tämänkin osalta tässä salissa olisi ollut hyvin laaja yhteinen näkemys siitä, että asiaa tulee viedä nyt eteenpäin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Piirainen, olkaa hyvä.

17.55 Raimo Piirainen sd: Arvoisa puhemies! Tämän lakiesityksen tavoitteet ovat hyvät ja hyväksyttävät siinä mielessä, että se vähentää päästöjä. Mutta niin kuin täällä on jo käyty keskustelua — ja myös kansalaisia kiinnostaa — millä tavalla biopolttoaineita sitten tämän jakeluvelvoitteen kautta lisätään ja mitkä ne kustannusvaikutukset ovat? Tietenkin tässä on vielä sekin ongelma, että meillä ei ole jakeluasemia riittävästi esimerkiksi biokaasulle, ja sen käyttö hidastuu senkin takia. Ja sitten on vielä tämä, millä tavalla näitä bio-kaasutuotantolaitoksia saadaan liikkeelle.

Vaikka tämä verotuskysymys ei ministerille kuulu, niin kysyn kuitenkin: miten näette, lisäisikö biopolttoaineitten käyttö jakeluvelvoitteen kautta kansalaisten hyväksyntää, jos verot olisivat pienemmät, elikkä ei verotettaisi nyt alkuun ollenkaan näitä tai ne olisivat huomattavasti pienemmät? Ymmärrän, että sillä on merkittävät fiskaaliset vaikutukset, ja millä tavalla se sitten korjattaisiin? Mutta kysyn lähinnä, mikä on ministerin mielipide asiaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

17.56 Tuomas Kettunen kesk: Herra puhemies! Hyviä puheenvuoroja. Edustaja Eestilä toikin omassa puheenvuorossaan esille sen, että kun olemme pitkien välimatkojen Suomessa, maakunnissa tarvitaan sitä omaa autoa, polttoaineen hinta mittarilla on jo tälläkin hetkellä kohtuuttoman suuri, niin täytyy aina lainsäädännössä pitää huoli siitä, niin kuin edustaja Soinikoski toi esille, että sosiaalinen eriarvoisuus ei tule kasvamaan. Se ei saa kasvaa, koska suomalaiset tarvitsevat omaa autoa maakunnissa, tarvitaan autoa, että päästään töihin. Sen pohjalta, jos tällaisia jakeluvälivoitteita tehdään niin kuin viime kaudellakin on tehty, ne eivät saa tuottaa sitä, että sosiaalinen eriarvoisuus kasvaa.

Ja sen pohjalta nytten, kun tämä lainsäädäntö lähtee valiokuntaan käsittelyyn ja lähetes- keskustelua asian osalta käydään, niin maatalouden osalta kun nyt on jo tiukka tilanne, niin vuonna 2026, jos maailmanpoliittinen tilanne on yhtä epävakaa — toivottavasti ei ole, mutta jos on — silloinkin pitää löytyä tahtotilaa, kuka silloin maan hallituksessa onkaan, pitää huoli siitä, että tällaisilla jakeluvälivoitteilla ei tule kohtuutonta taakkaa eritoten maatalouden suuntaan mutta ei myöskään sitten metsätalouden suuntaan, kun tässä puheenvuoroissa ovat tulleet esille myös työkoneita käyttävät yrittäjät.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Meri, olkaa hyvä.

17.58 Leena Meri ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Allekirjoitan kyllä nämä monet huolet, mitä täällä on ollut. Oikeastaan kaksi kommenttia/kysymystä:

Kysyn ministeriltä, mitä vastaan niille ihmisille, jotka ottavat yhteyttä ja kertovat, että ok, on ihan kiva, että tulee energiatukia energiaremontteihin, mutta kun heillä on pienet tulot — moni voi olla keskituloisiakin, nyt ei puhuta vain pienituloisista, vaikka vihreät aina muistavat vain heidät, vaan myös keskituloisten ahdinko on tänä päivänä vaikea — niin se tuki on hyvin pieni, ja kun esimerkiksi johonkin maalämpöönkin vaihtaminen on 15 000—20 000 euroa, ei sitä rahaa ole kerta kaikkiaan. Ja sitten samaan aikaan on tämä ajatus, että vaihtakaa sähköautoihin mutta älkää käyttäkö sähköä kotona. Saako sitä sähköä nyt käyttää vai eikö sitä saa? Jos me kaikki siirrytään sähköautoihin, niin tämä on ihan hirveän riski- tiriitaista. Voisitteko te nyt kansalaisille rautalangasta väentää sen, miten me voimme siirtyä sähköautoihin, kun sähköä ei pitäisi periaatteessa nyt käyttää edes lämmitykseen?

Sitten toisaalta, mitä minä vastaan heille, kun täällä koko ajan sanotaan, että on kova hii- lijalanjälki, ja heillä on vanha öljylämmitys tai sähkölämmitys — uusi sähkölämmitysta- lo? Tämä haaste on aika äkkiä tullut. Mitä minä vastaan heille? Ei muuta kuin uusi talo, lat- tiat auki vain ja sata tonnia velkaa ja uusi lämmitys. Eihän se näin voi mennä. Mitä heille vastataan? — Kiitos, ministeri.

Puhemies Matti Vanhanen: Ja käytettävissä olevan ajan puitteissa vielä ministeri Lintilä, kolme minuuttia.

17.59 Elinkeinoministeri Mika Lintilä: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia puheenvuo- roista ja myös varsin kattavasta kysymyspaketista.

Edustaja Kettunen, ensinnäkin tämän muutoksen myötä se on siis vuodesta 26 eteen- päin, milloin tämä nousee. Siinä tulee marginaali, se taitaa olla jotain alle prosentin, mikä tulee siinä matkalla ja mikä tulee teknisestä noususta, mutta tämä tulee varsinaisesti vuo- den 26 jälkeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 128/2022 vp

Edustaja Eestilä, hyvä kysymys. Ensinnäkin täytyy sanoa, että meillä on kyllä verotuksen puoli ollut teknisesti ehkä maailman huippua. Mutta olette täsmälleen oikeassa, että kansalaisiahan ei kiinnosta tuon taivaallista, miten se teknisesti toteutetaan. Siellähän tulee se, että se energiasisältö on korkeampi. Sen takia se tulee. Mutta kyllä olen täsmälleen samaa mieltä, että se peruste käyttövoimaverolle on haurastunut nyt tässä vaiheessa, ja varmasti se tulee olemaan seuraavan hallituksen pöydällä sitten, kun seuraavaa tehdään.

Edustaja Juvonen, tämän takia tämä maatalouden kirjaus sinne on laitettukin, että maataloudelle tulee se 50 miljoonaa korvaamaan niitä. Minä yhdyn kyllä hyvin hartaasti teidän toiveeseen, että nämä hinnat tulisivat alas. Se on kyllä varmasti meidän kaikkien yhteinen toive, että hinnat tulisivat alas. Sitten ilonpilaajana sanon, että valitettavasti meillä ei ole näköpiirissä tilannetta, että ne tulisivat alas. Tuossa kun katsoo tämän päivän uutisia, kuinka Venäjä on pommittanut Ukrainan sähköinfran alas, niin tämä on todennäköisesti yksi sellainen, joka tulee entisestään nostamaan myös meillä hintoja. Ja muistetaan koko ajan se, että me kaikki ollaan itse oltu tukemassa sanktioita Venäjää vastaan. Me tiedettiin, että me joudutaan maksamaan hintaa, ja valitettavasti nyt sitä maksetaan.

Edustaja Marttinen, se 1 100. Siksi se kirjaus tulikin, eli siellä on se 50 miljoonaa. Ammattidiesel on käsittääkseni VM:n valmistelussa, niin että se saadaan tällä kaudella valmiiksi, jos olen oikeassa. Mutta ei kuulu omaan rooteliini.

Edustaja Piirainen, biokaasuasemat. Tässä on tämä klassinen muna—kana: Ei ole kaasuautoja, kun ei ole asemia. Ei ole asemia, kun ei ole autoja. Ja sen takia meillä taitaa olla nyt kaksi vai kolme kierrosta ollut noitten asemien tukea. Siellä taitaa olla tilanne, että EU asettaa ne minimirajat, eli siellä on pakko kuitenkin verottaa, niin että me ei voida sen alle mennä.

No, sitten oli tästä vaikutusarvioinnista. Tämä perustuu VTT:n TYKO-arviointiin eli työkoneitten kustannustehokkaisiin päästöihin. Kannustan kyllä valiokuntaa käymään läpi tuon. Kannattaa varmasti se käydä.

Edustaja Meri kysyi, mitä minä sanon. Meillä on suoria tukia. Käsittääkseni on lainajärjestelmä tulossa näille, jotka tekevät energiamuutokset. Mutta pitää paikkansa, että ne ovat kaikki arvokkaita. Siitä, että sähköauto ei saa käyttää sähköä: Kyllä me ollaan tällä hetkellä tämmöisessä hyvin poikkeuksellisessa tilanteessa, niin että nyt pitää nähdä pitkä linja. Ja se, onko tämä vuosi vai kaksi tai kolme, kun me eletään tätä sota-aikaa tässä, muuttaa tietysti tilanteen.

Ja sitten kaikinensa biopolttoaineista pitää sanoa, että se, mikä siellä on hyvä puoli, on se, että se on kotimaista. Kaikki fossiilinen on ulkomaista. [Toimi Kankaanniemi: Se hyvä puoli on!]

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.